

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 3. An ignorantia excusat à reatu pœnæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

rescindi queat. 2. c. 19. *De heret. in 6.*
 cum statutum esset bona hæreticorum esse
 ipso jure confiscata, mox additur, ne exe-
 cutio confiscationis fiat ab ullo Principe
 Sæculari, donec à Judice competente sen-
 tentia super eodem crimine fuerit pro-
 mulgata.

Q. 3. *An ignorantia excusat à reatu
 pœna?*

Resp. I. Omnis ignorantia, quæ excusat
 à culpa, excusat etiam à reatu seu debito
 pœnæ propriè dictæ, ex cap. 9. *de cler. ex-
 com.* Quia pœna propriè dicta statuta est
 ob culpam, & hanc necessariò supponit.
 Ergo quod tollit culpam, tollit meritum,
 ac reatum pœnæ.

Hinc 1. qui legem aliquam non servavit
 ex ignorantia inculpabili, non tenetur in
 conscientia ad pœnam subeundam, quam-
 vis Lex eam imponat ipso facto. Quòd si
 condemnetur à Judice, quia non potest
 probare suam inculpabilem ignorantiam,
 de qua certus est, potest pœnam vitare,
 modò id sine publica resistantia, & scanda-
 lo fiat. 2. Ignorantia excusans à culpa,
 excusat etiam ab irregularitate ex delicto;
 quia hæc est propriè pœna, aut saltem
 eam, ut causam supponit: secùs de irregu-
 laritate ex defectu, quia non est propriè
 pœna, nec supponit culpam, sed solùm
 fa-

factum aliquod, quod non impedit ignorantia.

Resp. II. Ignorantia excusans à culpa mortali, licet non excuset à veniali, excusat à pœna gravi legis. Quia gravis pœna non imponitur per legem humanam, nisi propter gravem culpam; nam Lex humana debet esse tolerabilis, & accommodata conditioni humanæ, nec moderationem rationabilem, & æquitatem excedere debet. Quòd si pœna sit levis, & talis, quæ cadere possit in culpam venialem; tunc ignorantia non excusans à veniali, non excusabit ab illa.

Resp. III. Ignorantia, quæ non excusat à culpa gravi, non excusat à pœna, nisi in lege addatur verbum, quod dolum, aut scientiam requirat. Quia cum tali ignorantia ponitur culpa, propter quam pœna statuitur. Dixi, *nisi in lege*, &c. propter quasdam leges, in quibus additur: *qui scienter, vel temerè hoc fecerit, si quis presumpserit*, aut aliud æquivalens, quod scientiam requirit. Tunc enim pœna non contrahitur, nisi culpa fiat ex scientia, vel ex ignorantia affectata, quæ æquiparatur scientiæ; quia Legislatores (ut verba legis indicant) non pult punire transgressionem legis licet mortalem, nisi habeat talem modum gravitatis, ut nempe fiat ex certa scientia, & temeritate, quæ circumstantia multum auget culpam. Hinc igno-

rantia affectata nunquam excusat à pœna gravi: quia meritò æquiparatur scientiæ, cum includat scientiam periculi directè voliti, contemptum legis, temeritatem, ac præsumptionem; & auget culpam propter majorem affectum peccandi.

Resp. IV. Ignorantia licet invincibilis solius pœnæ non excusat à pœna, quæ saltem non sit Censura. Quia 1. Ignorantia solius pœnæ non excusat à culpa, propter quam est obligatio ad pœnam lege statutam. Et ideò Deus infideles pœnâ æternâ ob peccata mortalia punit, quamvis invincibiliter ignorent talem pœnam illis debitam esse. Item homines mortis pœnâ mulctant fures, quamvis eam ignorantes. 2. Pœna non debet esse voluntaria sicut culpa: imò magis est pœna, dum est involuntaria.

Sed, an qui ponit actum aliquem lege divina, & humana prohibitum, excusatur à pœna legis humana, si ignoret inculpabiliter solam legem humanam?

Resp. Non videtur excusari, regulariter loquendo. Quia talis ignorantia non tollit omnem causam pœnæ, nempe culpam. Nam in hoc casu violatur inculpabiliter Lex divina; & Lex humana non solum intendit punire transgressionem suam

am voluntariam, sed etiam culpam contra Legem Dei commissam: & aliunde notitia pœnæ non est necessaria ad contrahendam ipsam pœnam. Hinc rebaptizans fit irregularis ex delicto, licet ignoret invincibiliter legem Ecclesiasticam de hoc latam, si nōrit divinam.

Dixi, *regulariter*. Nam 1. excipiuntur Censuræ, à quibus excusat semper ignorantia invincibilis legis Ecclesiasticæ, eò quòd requirant contumaciam contra legem Ecclesiasticam, qua caret is, qui ignorat invincibiliter talem legem. 2. Si pœna extraordinaria sit, minui debet: quia minor est contemptus, ideòque culpa minorem pœnam meretur.

Q. 4. *Quid est Lex irritans, & quanam ejus effectus?*

Resp. I. Lex irritans est ea, quæ statuit actum aliquem esse invalidum. Constat autem actum, qui fit contra talem legem, esse nullum, etiam in foro conscientiae: quia in Ecclesia, & in Rep. est potestas legitima irritandi actus, sive præscribendo certam formam actui, cujus defectus impediat actuum valorem, & obligationem, sive subditos reddendo inhabiles ad certos actus. Nam talis potestas ad bonum commune, & rectam, ac efficacem gubernationem requiritur, cum sine tali pote-

L a

sta-